

Introduktionsutbildning för patientföreträdare

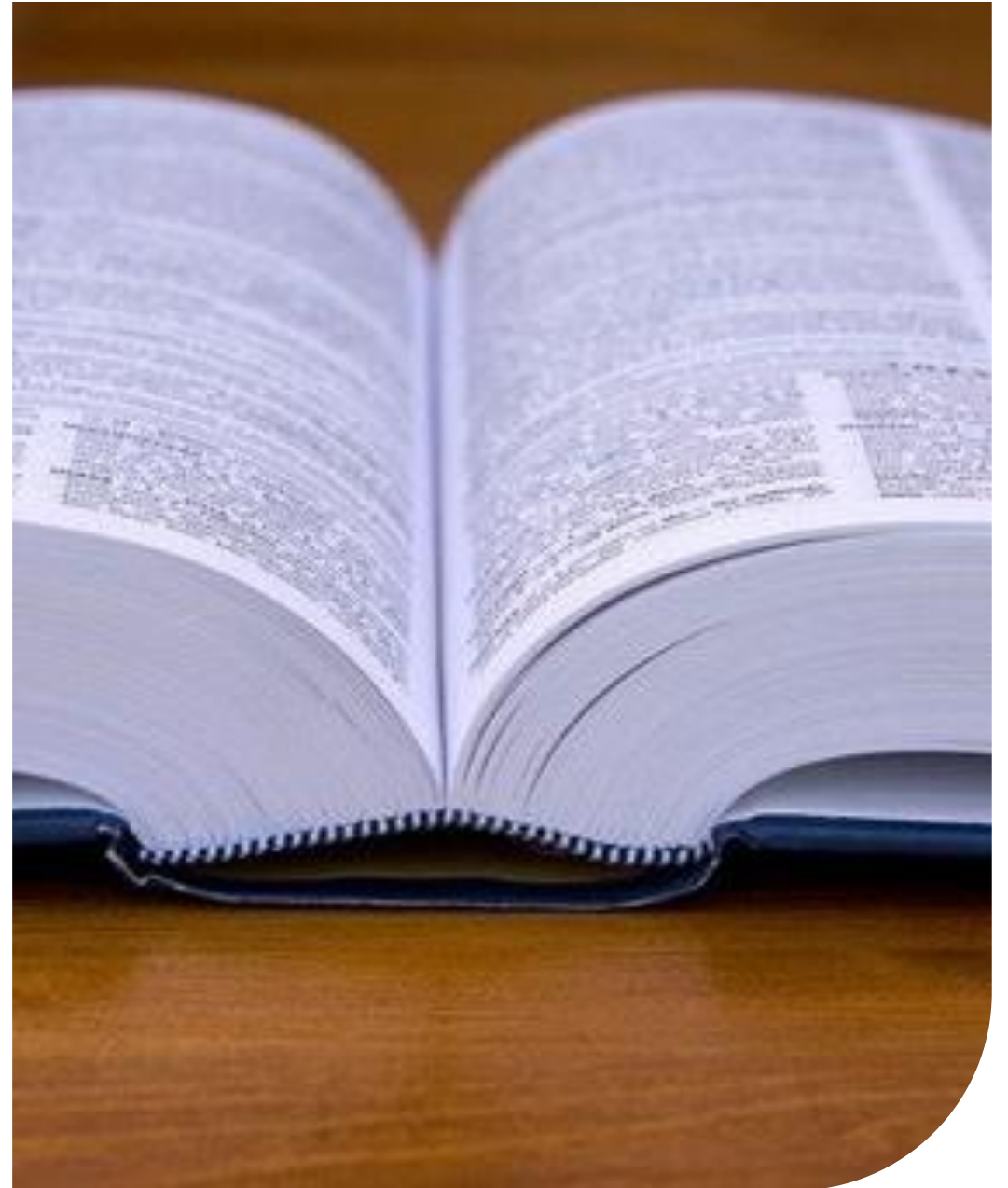

Invånare, patienter, närstående
och patient- och brukarföreningar
är viktiga i arbetet med att
utveckla och förbättra vården!

Innehåll

- Västra Götalandsregionen
- Patient som medskapare i VGR
- Systemet för Kunskapsstyrning
- Levande bibliotek

Västra Götaland

- Består av 49 kommuner
- Här bor 1,7 miljoner invånare
- Landskapen är Västergötland, Bohuslän och Dalsland.
- Största staden är Göteborg
- Hav och sjöar med 30 000 öar
- Är 30 mil långt och 25 mil brett

Västra Götalandsregionen äger och driver...

...sjukhus, vårdcentraler, folktandvårdskliniker, vårdguiden 1177, rehab kliniker, hörsel- syn- och tolkverksamhet, Film Väst, Studio västsvensk konservering, GöteborgsOperan, Västtrafik, Botaniska trädgården, Göteborgs Symfoniker, Västsvenska Turistrådet, Alingsås tvätteri, hjälpmedelscentraler, Regionteater Väst, Sahlgrenska International Care, Slöjd & Byggnadsvård, Forsviks bruk, Vitlycke museum, Göteborgs naturhistoriska museum, Regionteater Väst, folkhögskolor, naturbruksgymnasier, Västsvenska turistrådet...

Så styrs Västra Götalandsregionen

- Regionfullmäktige med 149 ledamöter
- Cirka 1 100 politiker med olika politiska uppdrag. De kommer från hela Västra Götaland och de flesta är fritidspolitiker med andra yrken
- Beskattningsrätt, val vart fjärde år
- Regionstyrelsen består av 15 ledamöter som är politiker på heltid – åtta är regionråd och sju är oppositionsråd

Hälso- och sjukvård

Sjukhusen är indelade i grupper:

- Sahlgrenska Universitetssjukhuset
- Skaraborgs Sjukhus
- NU-sjukvården
- Södra Älvsborgs Sjukhus
- Sjukhusen i Väster

Primärvård: Omkring 200 vårdcentraler och 140 rehabmottagningar, i offentlig och privat regi

Omkring 160 folktandvårdskliniker

Habilitering & Hälsa, Regionhälsan, Central Barnhälsovård med flera

Hälso- och sjukvården ska...

- Vara tillgänglig och hålla hög kvalitet
- Bemöta patienter och besökare på ett bra sätt
- Erbjud patienter valfrihet
- Styras utifrån vårdbehov
- Skapa förutsättningar för bättre folkhälsa
- Verka för samverkan mellan olika vårdgivare

Medskapande - att vara patient- eller närståendeföreträdare i VGR

Patient som medskapare – på individnivå

- Patienten är aktiv och delaktig i sin egen vård och behandling
- Personcentrerat arbetssätt stödjer det
- Till exempel genom; delat beslutsfattande, egenrond, överenskommelse, vårdplan, patientkontrakt, lära och bemästra

Patient som medskapare – på verksamhetsnivå

- I förbättringsarbeten i verksamheter, projektarbeten eller i större gemensamma uppdrag
- Exempel:
 - dela sin berättelse
 - delta på utvecklingsdagar, utbildningstillfällen och workshops
 - ta fram patientinformation eller vara med vid ny- eller ombyggnationer
 - deltagande i kunskapsstyrningens olika team

Patient som medskapare – på systemnivå

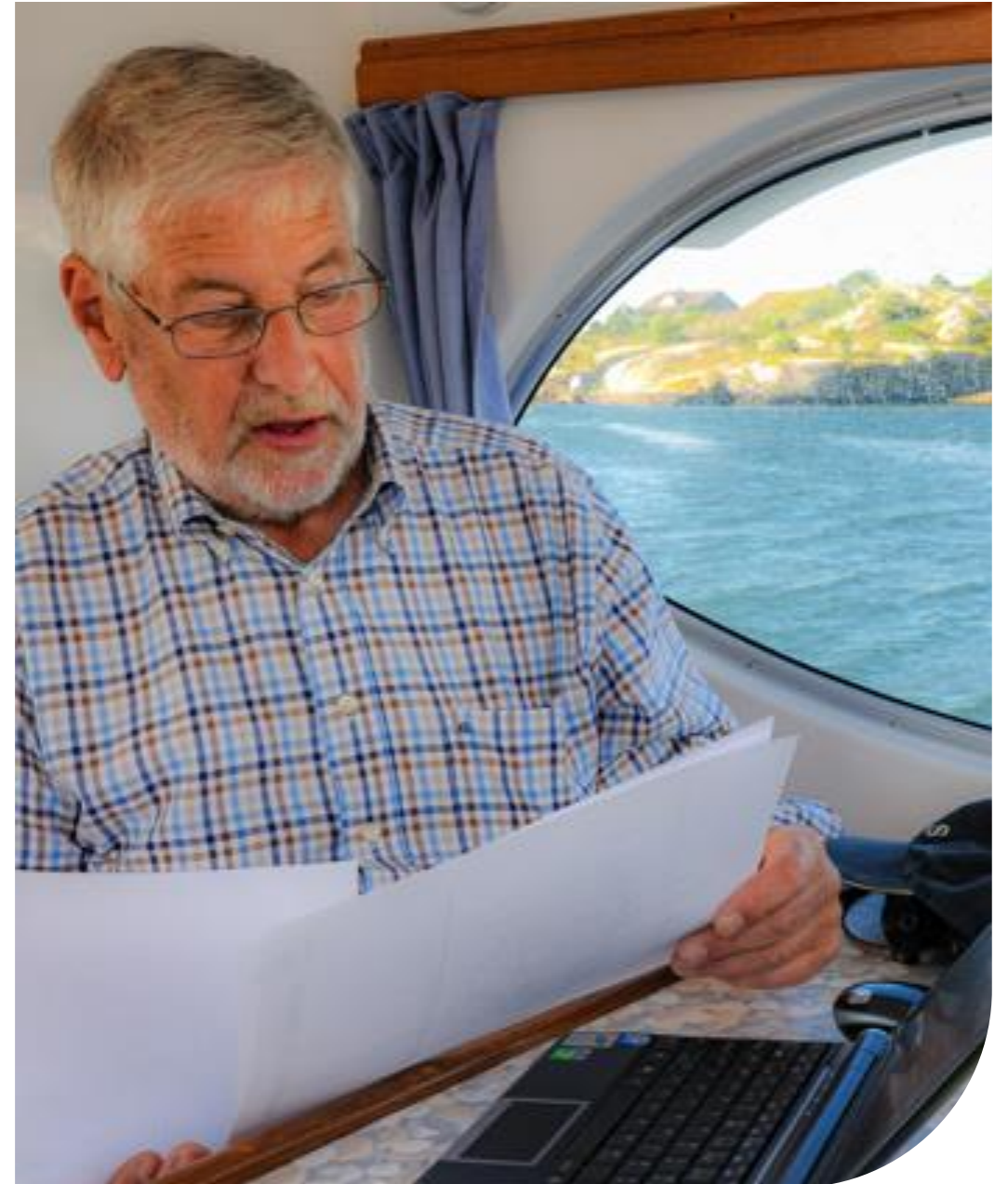
- Samverkan och utbyte av information mellan politiker och representanter för olika patient- och brukarföreningar samt andra delar av civilsamhället
- Exempelvis brukarråd, samråd, pensionärsråd och funktionshindersråd
- I ledningsgrupper, upphandlingar och avtal eller i framtagande av utbildningar och riktlinjer
- Kunskapsstyrningens nationella grupper.

Vad är en patientföreträdare?

En patientföreträdare är öppen med sin egen erfarenhet av sin eller sina sjukdomar och vill dela med sig av sina erfarenheter.

- Patientföreträdare från patientförening eller brukarorganisation; är inte bara bärare av sina egna erfarenheter utan har fått mandat från en grupp att representera deras samlade erfarenheter.
- Enskild patientföreträdare; är inte med i någon förening och företräder därmed endast sig själva och sitt eget perspektiv.
- Personer som är med i Levande bibliotek är också patientföreträdare och kan kallas "levande böcker", men alla patientföreträdare är inte med i Levande bibliotek.

Patientföreträdare med uppdrag

Rättigheter

Att bli lyssnad på

Återkoppling från verksamhet

Ersättning

Skyldigheter

Delta aktivt i diskussioner, dela med sig
av erfarenheter och synpunkter

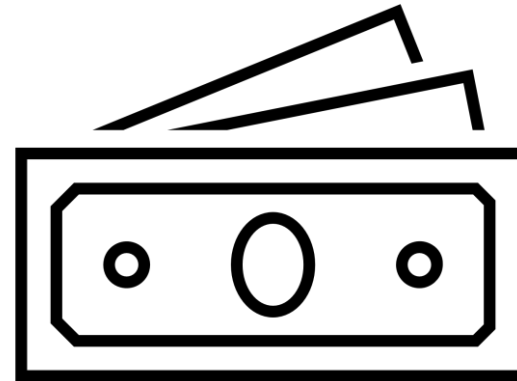
Om möjligt samla in andras perspektiv

Rapportera sin tid

Ekonomisk ersättning

- Ges för mer omfattande uppdrag
- För 2026 gäller:
 - 1068 kr för halvdag (2-4 tim)
 - 2135 kr för heldag (5-8 tim)
- Ersättningen är skattepliktig
- Reseersättning betalas också ut
- Vid sjukersättning, försörjningsstöd eller liknande – stäm av med din handläggare

Reflektion

- Vad tänker ni är viktigt att som patient- eller närståendeföreträdare bidra med?
- Vad har ni för förväntningar på eventuella uppdrag?
- Har ni farhågor - något som känns svårt eller som ni är oroliga eller nervösa för?

Systemet för kunskapsstyrning –
uppdrag för många patientföreträdare

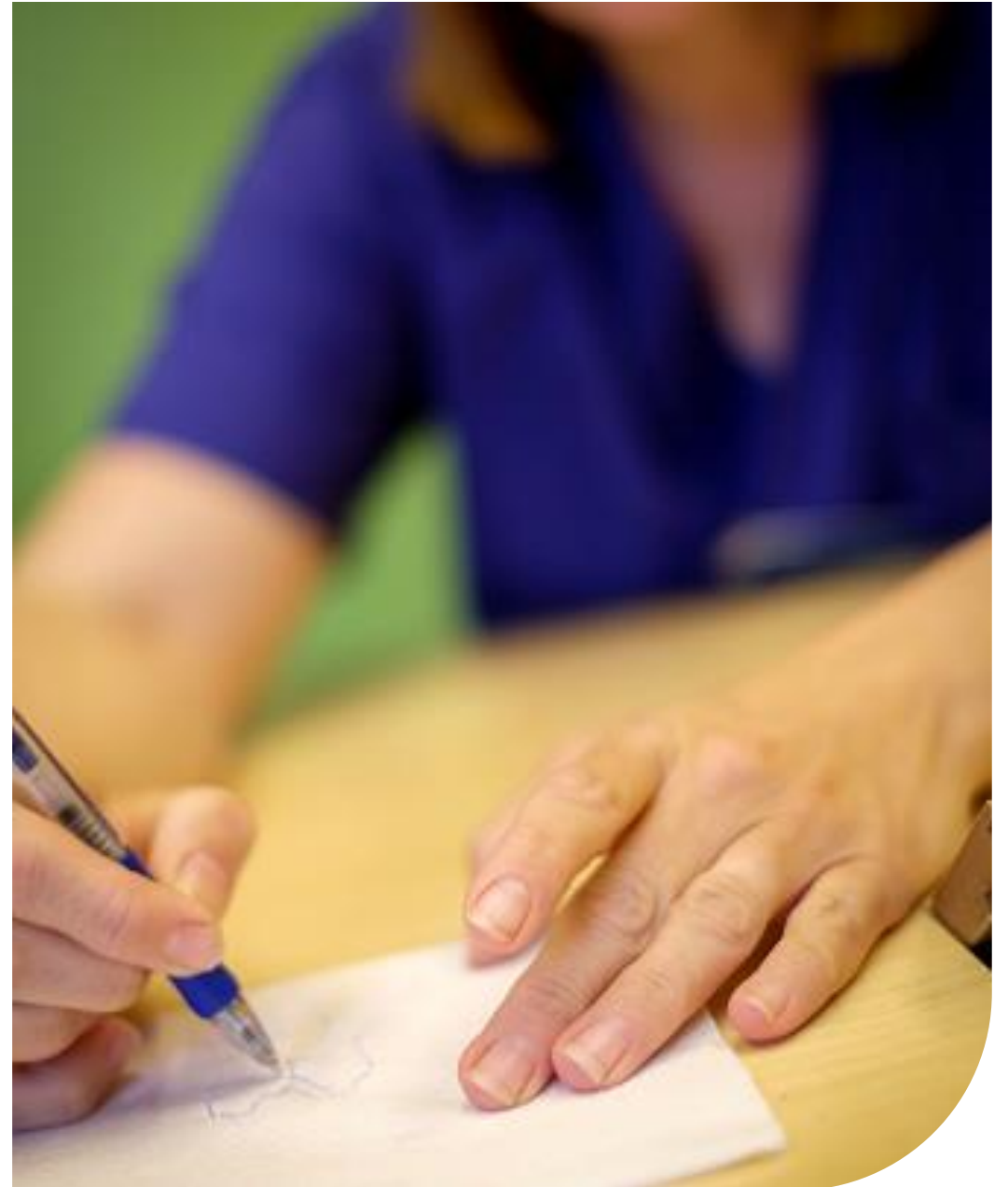
Nationellt system för kunskapsstyrning

- Ett nationellt samverkanssystem för landets regioner
- Sker i samverkan med stat och kommuner samt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Samverkan även med patientföreningar, brukarorganisationer samt professionsföreningar

Syftet med kunskapsstyrning

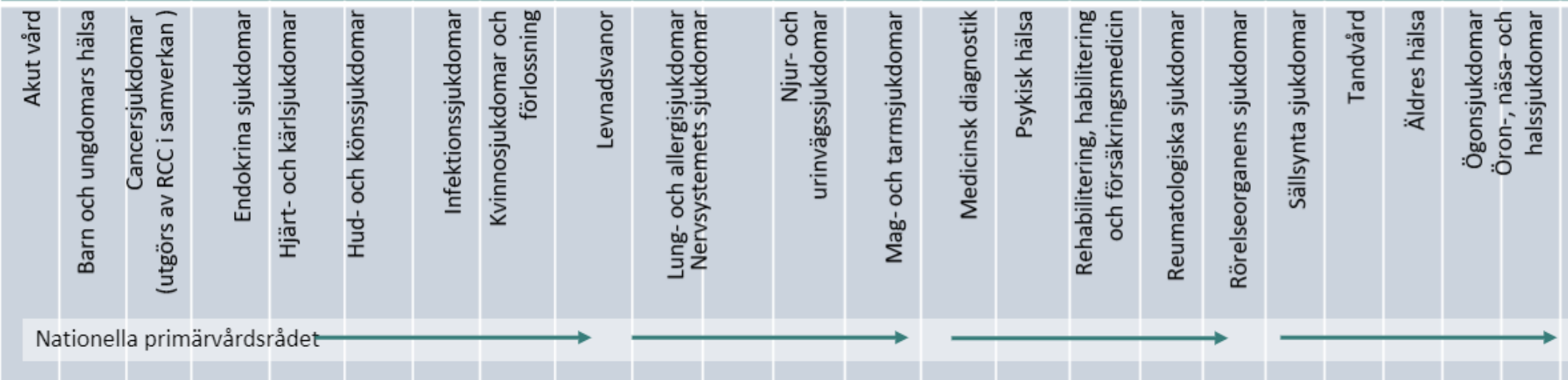
- Utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom hälso- och sjukvården
- Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte

Nationell programområdesstruktur

Nationella Programområden (NPO) (Regionalt värdskap)

Respektive NPO speglar hela vårdkedjan: prevention, primärvård, specialistvård, rehabilitering, omvårdnad etc.

Nationella samverkansgrupper (NSG)

Metoder för kunskapsstöd

Kvalitetsregister

Uppföljning och analys

Läkemedel/medicinteknik

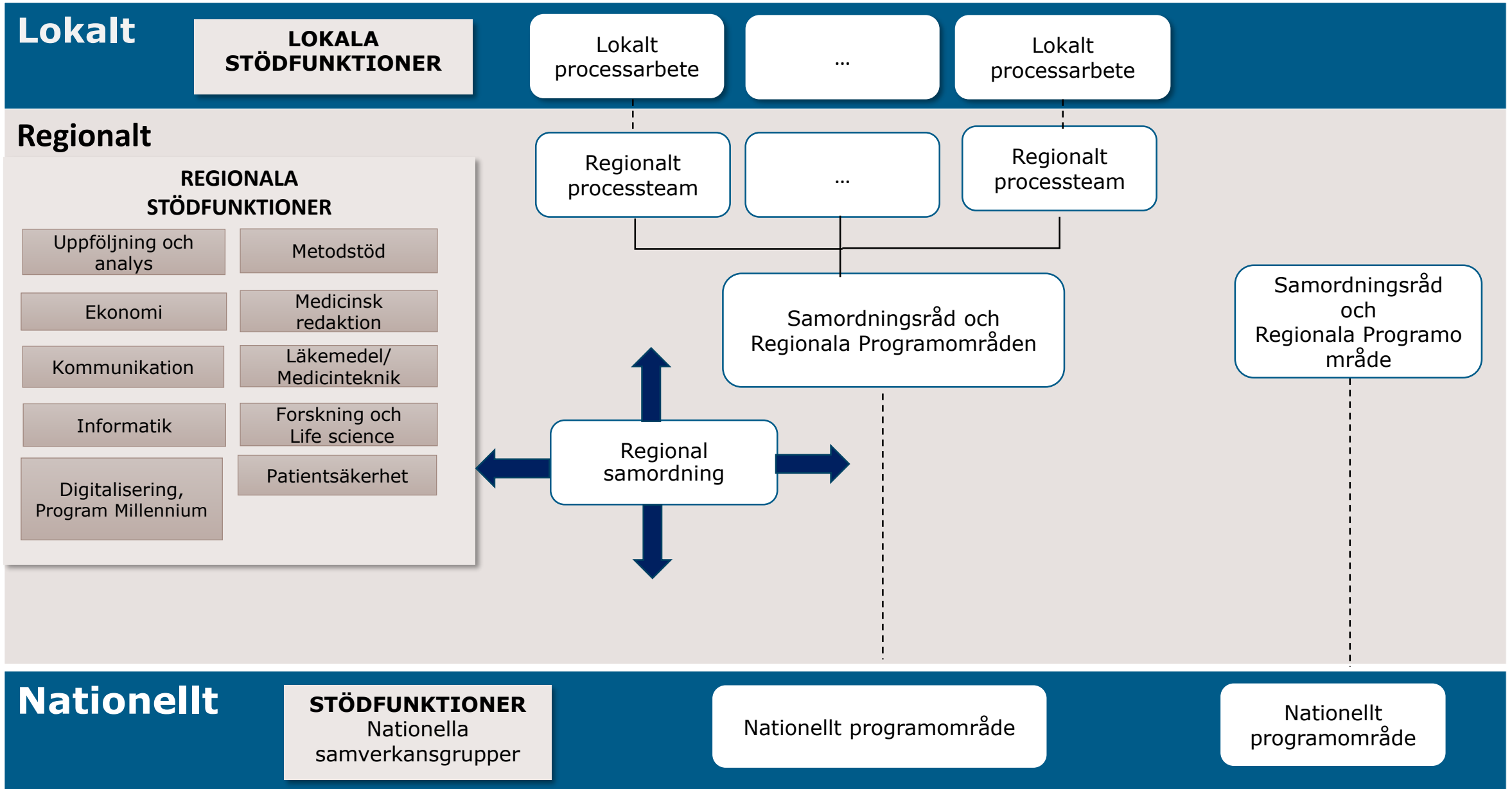
Forskning/Life Science

Patientsäkerhet

Strukturerad vårdinformation

Tillfälliga satsningar

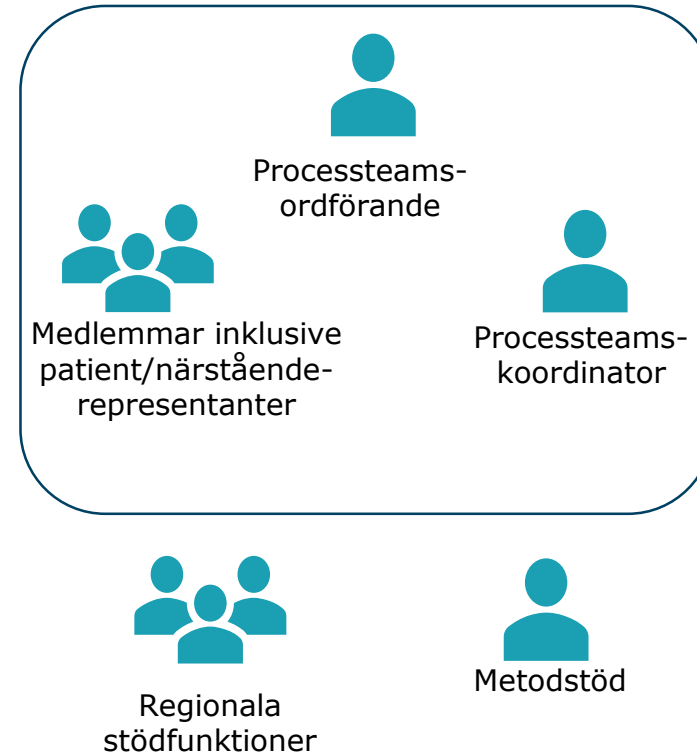
Struktur för sammanhållen kunskapsstyrning

Regionalt processteam

- Uppföljning och analys
- Förbättring och utveckling
- Kunskapsstöd
- Läkemedel/medicinteknik
- FoU och Life Science
- FVM och digitalisering
- Patientsäkerhet
- Kommunikation
- Ekonomi

Regionalt processteam

RPT inom Cancer

Kolorektal

Tarmcancerscreening

Urinblåsa

Prostata

Testis

Njure

Penis

Livmoderkropp

Äggstock

Cervix

Vulva

Cervixcancerprevention

Särskild gyndysplasi

Bröst

Mammografi

Tidig upptäckt

Neuroendokrin buktumör

Buksarkom

CNS

Huvud-hals

Palliativ vård

Barncancer

Myelom

Leukemi

Lymfom

Benmärgstransplantation

Lunga

Esofagus ventrikel

Pancreas

Thyroidea

Hud

Strålbehandling

CUP

Cancerrehabilitering

RPT inom psykisk hälsa

ADHD/AST

Beroende

Personlighetssyndrom EIPS
och självskadebeteende

Schizofreni och
schizofreniliknande
tillstånd

Ätstörning

Suicidprevention

Ångest och depression

RPT inom övriga områden

Ohälsosam viktutveckling
hos barn och unga (barn
och ungdomars hälsa)

Diabetes (endokrina)

Osteoporos (endokrina)

Hypertyreos (endokrina)

Sekundärprevention efter
kranskärslssjukdom (hjärt-
kärl)

RPT inom övriga områden

Kritisk benischemi (hjärt-
kärl)

Hjärtsvikt (hjärt- kärl)

Psoriasis (hud- och kön)

Lunginflammation
(infektion)

Sepsis (infektion)

Uppföljning efter covid-19
(infektion)

Bäckenbotten
(kvinnosjukdomar och
förlossning)

Levnadsvanor
(Levnadsvanor)

KOL (lung- och allergi)

Inflammatorisk
tarmsjukdom (mag-tarm)

Levercirros (mag-tarm)

Epilepsi (nervsystemet)

Smärta (nervsystemet)

Migrän (nervsjukdomar)

Stroke (nervsystemet)

Parkinson (Nervsjukdomar)

Kronisk njursjukdom (njur-
och urinvägssjukdomar)

Reumatoid artrit
(reumatiska)

Höftfraktur
(rörelseorganen)

Höftledsartros
(rörelseorganen)

Orofacial smärta och
kåkfunktionsstörning
(tandvård)

Kognitiv svikt vid misstänkt
demenssjukdomar (äldres
hälsa)

Glaukom (ögon)

Ögon lins (ögon)

Ögon barn (ögon)

Medicinsk retina (ögon)

Ehlers-Danlos syndrom
(sällsynta)

Grav hörsel-nedsättning (öron,
näsa, hals)

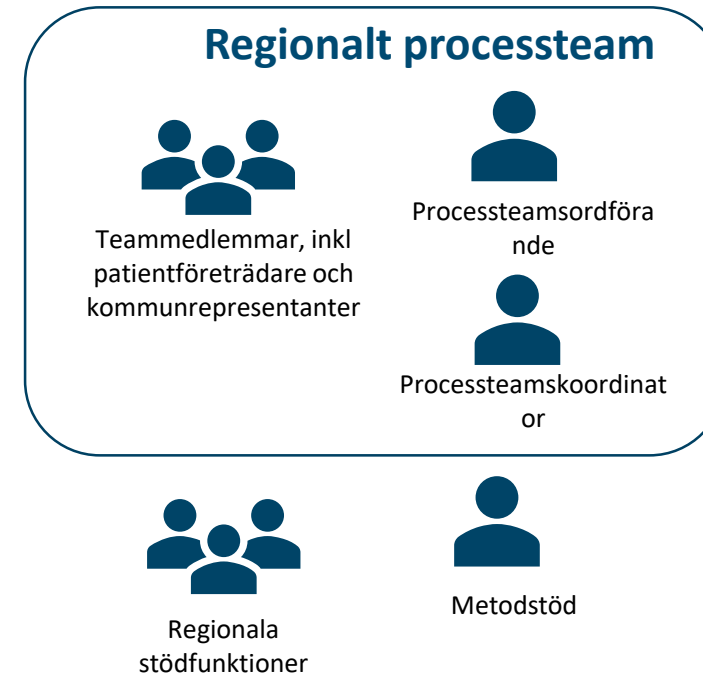
Planerade
uppstarter

Gallsten

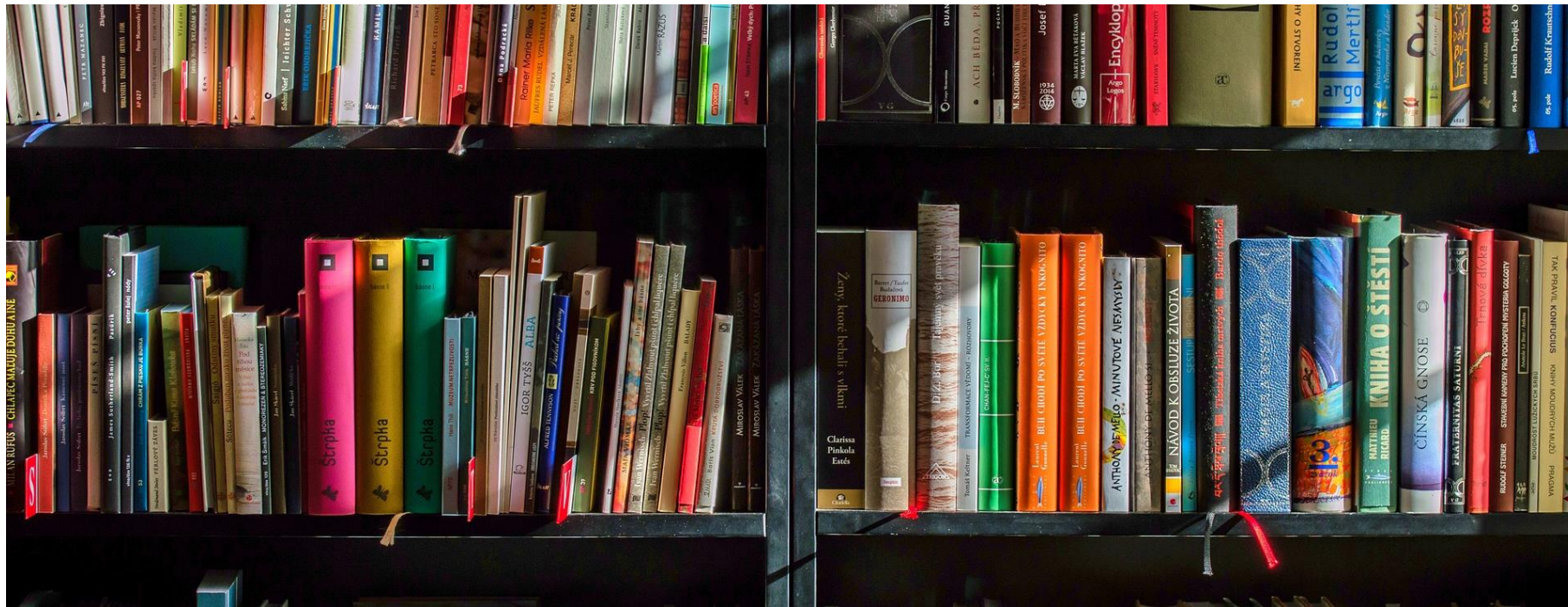
Obstruktiv
sömnapné

Regionalt processteam

- Skapa regionala tillämpningar av kunskapsunderlag och beslutsstöd samt genom gemensamt lärande överföra dessa till de lokala processteam
- Aktivt inhämta, sammanställa och utvärdera kunskap och erfarenheter från de lokala processteam och förmedla dessa till det regionala programområdet
- Rapportera måluppfyllelse och avvikelser till det regionala programområdet
- Patientföreträdare är medlemmar i teamet

Levande bibliotek

Levande bibliotek – en stödfunktion

- Till för verksamheter inom hälso- och sjukvård som söker patientföreträdare till förbättringsarbeten, utbildningstillfällen, utvecklingsdagar, workshops, seminarium eller liknande
- Förmedlar kontakt med patient- och brukarföreningar och/eller Levande biblioteks "pool" av patienter och närstående med egen erfarenhet
- Kan ge stöd, tips eller råd kring arbetsformer, metoder och verktyg för arbete med patienter som medskapare

Varför starta Levande bibliotek?

- En del av ett Personcentrerat arbetssätt - vården samskapas av de som utför den och de som den är till för
- Uppdrag i omställningen att möjliggöra patientmedverkan när vården/omställningen planeras, utvecklas och förbättras
- Uppfattat behov från verksamheter som upplevt det svårt att hitta patienter som kan vara med och delta i förbättringsarbete

Deltagare i Levande bibliotek – levande bok

- Person som önskar vara med och förbättra hälso- och sjukvården utifrån egen erfarenhet som patient eller närstående.
- Vägen in för deltagare via 1177 www.1177.se/patientsommedskapare
- Alla som gör en intresseanmälan intervjuas – men alla erfarenheter är välkomna!
- Förbinder sig endast till att vara tillgänglig för förfrågan om uppdrag – vilket man kan tacka ja eller nej till
- Utbildningar och nätverksträffar erbjuds
- Väljer själv grad av medverkan och hur mycket den vill dela av sina personliga erfarenheter

Hur går utlåningen till?

Verksamheten beskriver uppdraget och skickar in en förfrågan till levande.bibliotek@vgregion.se.

Levande bibliotek stämmer av om frågan företrädesvis ska gå till patient/brukarförening och/eller till egen "pool"

Förfrågan om intresse för uppdrag går ut

Verksamhet och patientföreträdare/enskild patientföreträdare kopplas samman

En överenskommelse upprättas mellan verksamhet och patientföreträdare

Verksamheterna står för ersättning

Levande bibliotek följer upp uppdraget

Kontaktuppgifter

levande.bibliotek@vgregion.se

vgregion.se/levandebibliotek

Katrin Modig Pallin
Tel. 070 0206496

katrin.modig-pallin@vgregion.se

Madeleine Hammar
Tel. 072 2041082

madeleine.hammar@vgregion.se

